

Skaidrojums par saņemtajām vai ieturētajām soda naudām no izpildītāja ES fondu projektos

Šis skaidrojums aktualizē 2011.gada 2.novembrī vadošās iestādes sniegto skaidrojumu par saņemtajām vai ieturētajām soda naudām no izpildītāja ES fondu projektos¹, sniedzot atbildes uz jautājumiem:

1. *Kā būtu piemērojams līgumsods noslēgtajos līgumos?*
2. *Kādos gadījumos soda nauda uzskatāma par zaudējumu kompensāciju?*
3. *Visbiežāk sastopamie gadījumi ar soda naudām*
4. *Kādas darbības ir jāveic, ja soda nauda ir saņemta projektā, kurā finansējuma saņēmējs ir valsts budžeta iestāde?*
5. *Kādas darbības ir jāveic, ja soda nauda ir saņemta projektā, kurā finansējuma saņēmējs nav valsts budžeta iestāde?*
6. *Soda naudas atspoguļošana maksājuma pieprasījumā.*
7. *Kā projekta attiecināmo izmaksu samazinājums ir atspoguļojams projektā?*
8. *Vai viena un tā paša gadījuma ietvaros ir iespējams piemērot gan soda naudu, gan finanšu korekciju?*

1. Kā būtu piemērojams līgumsods noslēgtajos līgumos?

Līgumi starp finansējuma saņēmēju un izpildītāju var paredzēt līgumsoda piemērošanu. Dažos līgumos ir noteikts, ka līgumsods „jāpiemēro obligāti”, dažos - ka līgumsodu „var piemērot”.

- Finansējuma saņēmējam kā pasūtītājam ir obligāti jāpiemēro līgumsods gadījumos, kad saskaņā ar līgumu **ir pienākums piemērot līgumsodu**, pretējā gadījumā tiek pārkāpti līguma nosacījumi.

Ja līgumā noteikts, ka līgumsods ir jāpiemēro, bet atbildīgā iestāde vai sadarbības iestāde (turpmāk – AI/SI) pārbaudes rezultātā konstatē, ka finansējuma saņēmējs to nav izdarījis un nav sniedzis atbilstošu pamatojumu, AI/SI samazina projekta attiecināmās izmaksas soda naudas apmērā, piemērojot finanšu korekciju noteiktā apjomā.

- Taču gadījumos, kad līgums nosaka, ka līgumsodu **var piemērot**, tad atkarībā no situācijas finansējuma saņēmējam kā pasūtītājam ir jāpieņem lēmums par līgumsoda piemērošanu vai nepiemērošanu. Izvērtējumu par to, kāpēc līgumsods netika piemērots, finansējuma saņēmējam jānodrošina kā iesniedzamais dokuments pie maksājuma pieprasījuma pamatojošajiem dokumentiem.

Katrs gadījums jāvērtē atsevišķi un tikai gadījumos, kad iespējams konstatēt, ka attiecīgajā situācijā līgumsodu bija nepieciešams piemērot, līgumslēdzējai iestādei ir tiesības šādu gadījumu uzskatīt par neatbilstību un attiecīgi samazināt projekta kopējās attiecināmās izmaksas līgumsoda apmērā.

Vēršam uzmanību, ka nepieprasīta līgumsoda uztveršana par neatbilstību, bez situācijas izvērtējuma, nav korekta. Līgumsods pēc būtības ir līgumslēdzēja tiesības prasīt no otra soda naudu vai soda procentus, ja otra puse nepamatoti kavē līguma izpildi vai arī nekvalitatīvi izpilda savas saistības. Tā kā AI/SI šajā gadījumā ir trešā puse, neizvērtējot

¹ http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/vadlinijas_2013/7.1.1.skaidrojums.pdf

līgumsoda nepiemērošanas apstākļus, nav iespējams viennozīmīgi pateikt, vai finansējuma saņēmējam konkrētajā gadījumā bija vai nebija jāpiemēro līgumsods.

Katrs gadījums ir jāskata kontekstā ar pārkāpuma būtiskumu, tā ietekmi uz līguma izpildi un finansējuma saņēmēja argumentus kāpēc līgumsods netika piemērots. Izvērtējumam ir jābūt dokumentētam, argumentētam un pamatotam.

2. Kādos gadījumos soda nauda uzskatāma par zaudējumu kompensāciju?

Ja iepirkuma līguma ar izpildītāju ietvaros ir paredzēts līgumsods un tā piemērošanas gadījumā:

a) finansējuma saņēmējs **nevar pamatot**, ka, piemēram, darbu izpildes/ piegādes kavējumu dēļ finansējuma saņēmējam ir radušies zaudējumi, **šī nauda ir uzskatāma par projekta ieņēmumiem**² un par to ir jāsamazina gan līguma, gan projekta kopējās attiecināmās izmaksas vai rīkojas atbilstoši 4. un 5.sadaļā noteiktajam.

Piemēram, ir piegādātas izstrādātās brošūras vajadzīgajā apjomā u.tml., bet nav termiņā – zaudējumi Pasūtītājam nav radušies.

b) finansējuma saņēmējs **var pamatot**, ka darbu izpildes/ piegādes kavējumu dēļ finansējuma saņēmējam ir radušies zaudējumi, **šī nauda nav uzskatāma par ieņēmumiem**², bet par zaudējumu kompensāciju. Šajā gadījumā nav jāsamazina projekta attiecināmo izmaksu summa, bet līguma summa tiek samazināta.

Piemēram, ir piegādātas izstrādātās nekvalitatīvas brošūras vajadzīgajā apjomā, bet nav termiņā – zaudējumi Pasūtītājam ir radušies, jo nācās samaksāt vēl vairāk citam, lai pārstrādā vai pret Pasūtītāju pašu ir citas sankcijas par tālākā termiņa kavēšanu.

Rūpīgi ir jāpārbauda radušos zaudējumu fakts. Zaudējumi finansējuma saņēmējam ir dokumentāli un faktiski jāpierāda. Uz zaudējumu pamatojošiem dokumentiem attiecas ES fondu līdzfinansējuma saņemšanai saistošās dokumentu noformēšanas prasības³.

Dokumenti, kas pierādītu zaudējumus šajā un līdzīgos gadījumos, būtu par izmaksu attiecināmību pieprasīti un pieņemami izmaksu/izdevumus attaisnojošie un pamatojuma dokumenti, tādi kā:

- pieņemšanas – nodošanas akti (vēršam uzmanību uz to, ka ieraksts pieņemšanas – nodošanas aktā automātiski nenozīmē, ka šī soda nauda ir uzskatāma par zaudējumu kompensāciju, ar ko pamatot projekta kopējās attiecināmās summas nesamazināšanu),
- akts vai ziņojums,
- tāme, kurā būtu minēti papildu darbi un to izcenojums, kas nepieciešami, lai nodrošinātu minimālās lietas funkcionēšanas prasības,
- rēķini, čeki par darbu veikšanu, nodrošinot skaidru izsekojamību tam, ka konkrētās izmaksas attiecināmas uz konkrēto zaudējumu kompensāciju.
- līgums, kas ir noslēgts ar citu pakalpojuma sniedzēju, par darbu veikšanu iepriekšējā pakalpojuma sniedzēja kļūdas labošanai.

² Vēršam uzmanību, ka līgumsods nav ieņēmumi atbilstoši EK regulas 1083/2006 55.pantam

³ Saskaņā ar vadošās iestādes vadlīnijām Nr.10.7 „Vadlīnijas par projekta attiecināmo izmaksu pamatojošiem dokumentiem un to pārbaudēm”

Jāņem vērā, ka zaudējumu kompensācija iespējama tikai tādā apmērā, par kādu ir atbilstoši pierādāmi izmaksu attaisnojoši dokumenti.

3. Visbiežāk sastopamie gadījumi ar soda naudām

Praksē sastopamie gadījumi ar soda naudu:

- a. soda nauda saņemta no piegādātāja pēc tam, kad ir apmaksāts rēķins;
Rēķins izsniegts par 100 EUR. Samaksa veikta 100 EUR. Pēc tam tiek lūgts atmaksāt soda naudu 30 EUR apmērā.
- b. soda nauda ieturēta no apmaksāta rēķina summas;
Rēķins tiek izsniegts 100 EUR apmērā. Samaksa veikta 70 EUR apmērā (netiek izmaksāta aprēķinātā soda nauda).
- c. soda nauda atskaitīta no rēķina summas iesniegšanas brīdī.
Rēķins izrakstīts 70 EUR apmērā (soda nauda jau sākotnēji tiek atskaitīta no rēķina summas). Samaksa veikta 70 EUR apmērā.

4. Kādas darbības ir jāveic, ja soda nauda ir saņemta projektā, kurā finansējuma saņēmējs ir valsts budžeta iestāde

- 1) Valsts budžeta iestādēm saņemtie vai ieturētie līgumsodi un procentu maksājumi par saistību neizpildi **ir jāpārskaita vispārējos valsts budžeta ieņēmumos līdz saimnieciskā gada beigām** saskaņā ar MK noteikumi Nr.1220 „Asignējumu piešķiršanas un izpildes kārtība”, kas nosaka kārtību, kādā Valsts kase piešķir asignējumus saskaņā ar gadskārtējā budžeta likumā noteikto apropriāciju, 47.¹punktu;
- 2) AI/SI, ja ir saņemts finansējuma saņēmēja projekta grozījumu pieprasījums, ir jāizvērtē vai saņemtais vai ieturētais sods varētu tikt izmantots esošā projekta ietvaros citām aktivitātēm.
  - a. **Ja AI/SI uzskata, ka pieprasījums ir pamatots (t.i., ierosinātās izmaiņas ir lietderīgas un sekmē projekta mērķa sasniegšanu)**, tad saņemtais vai ieturētais sods var tikt pieprasīts no 80.00.00 programmas saskaņā ar MK 18.05.2010 noteikumu Nr.464 „Noteikumi par 74.resora "Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" 80.00.00 programmā plānoto līdzekļu pārdales kārtību Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai” 2.punktu „Ministrija izvērtē budžeta programmās piešķirto līdzekļu izlietojumu Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu [...] īstenošanā, veic finansējuma pārdali starp projektiem vienas budžeta programmas (apakšprogrammas) ietvaros un, ja nepieciešams, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniedz priekšlikumus apropriācijas pārdalei starp programmām, apakšprogrammām un izdevumu kodiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām vai pieprasa papildu finansējumu no

80.00.00 programmas.” **Šajā gadījumā projekta kopējās attiecināmās izmaksas netiek samazinātas.**

!!! Vēršam uzmanību, ka valsts budžeta iestāde nevar bez līgumslēdzējieskādes saskaņojuma veikt pārdali no 80.00.00. programmas.

b. **Ja AI/SI uzskata, ka pieprasījums ir nepamatots**, tad par saņemto vai ieturēto soda naudas apmēru **tiek samazinātas projekta kopējās attiecināmās izmaksas.**

3) Ja finansējuma saņēmēja pieprasījums soda naudas izmantošanai citām projekta darbībām AI/SI nav saņemts, tad par saņemto vai ieturēto soda naudas apmēru tiek samazinātas projekta kopējās attiecināmās izmaksas.

Atšķirībā no finansējuma saņēmējiem, kas nav valsts budžeta iestādes, valsts budžeta iestādēm to mērķu realizācijai finansējums tiek piešķirts no valsts budžeta (no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem), un, ja kaut kādu iemeslu dēļ šis finansējums netiek izlietots konkrētiem mērķiem, tad tas ir jāieskaita valsts budžeta ieņēmumos.

Līgumsods nav budžeta izpildītāja pūliņu rezultātā radies ieņēmums vai sniegtie maksas pakalpojumi vai citi pašu ieņēmumi. Tie ir neparedzēti radušies ieņēmumi (ja arī ietaupījums, tad ne iestādei, bet valsts budžetam), kuri jāieskaita valsts budžetā, lai Ministru kabinets, kurš ir pilnvarots lemt par budžeta sadales prioritātēm to varētu izdarīt vienotā un centralizētā kārtībā. Līgumus slēdzot, iesaistītās puses savstarpēji vienojas ievērot līguma nosacījumus tai skaitā, iestājoties konkrētiem apstākļiem, iekasēt līgumsodu par saistību neizpildi. Jāņem vērā, ka līgumsods ir ārkārtas apstākļi, nevis finansējuma avots, tāpēc pēc ekonomiskās būtības ir nekorekti budžeta izpildītājam uzskatīt līgumsodus par resursu avotu. Līgumsodu neieskaitīšana valsts budžeta ieņēmumos neatbilst budžeta plānošanas un resursu pārdāles pamatprincipiem valstiskā līmenī.

5. Kādas darbības ir jāveic, ja soda nauda ir saņemta projektā, kurā finansējuma saņēmējs nav valsts budžeta iestāde

Pēc būtības darbības ir līdzīgas kā gadījumos, kad finansējuma saņēmējs ir valsts budžeta iestāde. Vienīgā atšķirība - soda nauda nav jāieskaita valsts budžeta ieņēmumos (skat. skaidrojuma 4.punktu).

Tātad, AI/SI ir jāvērtē finansējuma saņēmēja grozījumu pieprasījums par ietaupītā finansējuma izmantošanu citām projekta aktivitātēm, t.i. vai tas ir pamatots, ierosinātās izmaiņas ir lietderīgas un sekmē projekta mērķa sasniegšanu, līdzīgi kā vērtē citu projekta grozījumu būtiskumu.

Ja projekta mērķu sasniegšanai šis finansējums nav nepieciešams, tad ir jāveic līguma grozījumi projekta finansēšanas plānā, samazinot projekta kopējās attiecināmās izmaksas.

6. Soda naudas atspoguļošana maksājuma pieprasījumā

Atbilstoši MK 09.11.2010. noteikumiem Nr. 1041 „Kārtība, kādā paredzami valsts budžeta līdzekļi Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošanai, kā arī maksājumu veikšanas un izdevumu deklarācijas sagatavošanas kārtība” 22.punktam maksājumu pieprasījumā iekļaujama attiecināmo izdevumu summa, kas atbilst līgumā noteiktajām prasībām, t.i. izdevumiem, kas veikti atbilstoši līgumā noteiktajām izmaksu pozīcijām.

Ieteicams iesniedzamajā maksājumu pieprasījumā norādīt samazinātu summu, kura koriģēta atskaitot soda naudas apmēru, nodrošinot, ka maksājumu pieprasījums tiek iesniegts atbilstoši faktiskajām apmaksāto darbību izmaksām (skat. piemērs Nr.1).

Piemērs Nr.1.⁴ (valsts budžeta iestāžu gadījumā - Rēķins tiek izsniegts 100 EUR apmērā. Samaksa veikta 70 EUR apmērā (netiek izmaksāta aprēķinātā soda nauda)):

1. Projektā plānotie un paredzētie izdevumi konkrētajai izdevumu pozīcijai – 100 EUR;
2. No izpildītāja puses tiek piestādīts rēķins finansējuma saņēmējam par veiktajiem darbiem – 100 EUR;
3. Finansējuma saņēmējs par līguma neizpildi termiņā piemēro soda naudu – 30 EUR. Attiecīgi šajā gadījumā finansējuma saņēmējam konkrētā izdevumu pozīcija ir izmaksājusi par 30 EUR lētāk (faktiski tā maksā 70 EUR (100 EUR – 30 EUR)), ko finansējuma saņēmējs ir pārskaitījis izpildītājam;
4. Ņemot vērā, ka ietaupījums no soda naudas ir pielīdzināms sava veida ieņēmumiem projektā, tad finansējuma saņēmējs ieskaita tos valsts budžeta ieņēmumos līdz saimnieciskā gada beigām⁵ – 30 EUR apmērā;
5. Finansējuma saņēmējs iesniedz AI/SI maksājuma pieprasījumu par faktisko summu, kas tika samaksāta izpildītājam –70 EUR. AI/SI veic apmaksu 70 EUR apmērā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.1041⁶;
6. Attiecīgi projekta attiecināmās izmaksas tiek samazinātas par ieņēmumu no soda naudas apmēra - 30 EUR - gadījumā, ja ietaupītā nauda netiek izlietota turpmākajām projekta darbībām. Ja tiek plānots ietaupījumu izlietot citām projekta darbībām, tad projekta attiecināmās izmaksas netiek samazinātas.

Piemērs Nr.2³ (valsts budžeta iestāžu gadījumā - Rēķins izrakstīts 70 EUR apmērā (soda nauda jau sākotnēji tiek atskaitīta no rēķina summas). Samaksa veikta 70 EUR apmērā):

1. Projektā plānotie un paredzētie izdevumi konkrētajai izdevumu pozīcijai – 100 EUR;
2. No izpildītāja puses tiek piestādīts mazāks rēķins finansējuma saņēmējam, t.i. par faktiski veiktajiem darbiem – 70 EUR, jo izpildītājs nav ievērojis līgumā

---

⁴ Piemēri (Nr.1, Nr.2 un Nr.3) ir sniegti par pamatu ņemot valsts budžeta iestādes kā finansējuma saņēmējus, ņemot vērā, ka tām ir nepieciešamība ieskaitīt valsts budžeta ieņēmumos soda naudu saskaņā ar šī skaidrojuma 3.punktu.

⁵ Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.1220 47.¹punktu

⁶ 2010.gada 9.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1041 „Kārtība, kādā paredzami valsts budžeta līdzekļi Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu īstenošanai, kā arī maksājumu veikšanas un izdevumu deklarācijas sagatavošanas kārtība”

- noteikto izpildes termiņu un tiek sodīts par 30 EUR no konkrētās izdevumu pozīcijas;
3. Ņemot vērā, ka ietaupījums no soda naudas ir pielīdzināms sava veida ieņēmumiem projektā, tad finansējuma saņēmējs ieskaita tos valsts budžeta ieņēmumos līdz saimnieciskā gada beigām⁴ – 30 EUR apmērā;
  4. Finansējuma saņēmējs iesniedz AI/SI maksājuma pieprasījumu par faktisko summu, kas tika samaksāta izpildītājam –70 EUR. AI/SI veic apmaksu 70 EUR apmērā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.1041⁵;
  5. Attiecīgi projekta attiecināmās izmaksas tiek samazinātas par ieņēmumu no soda naudas apmēra - 30 EUR - gadījumā, ja ietaupītā nauda netiek izlietota turpmākajām projekta darbībām. Ja tiek plānots ietaupījumu izlietot citām projekta darbībām, tad projekta attiecināmās izmaksas netiek samazinātas.

Piemērs Nr.3³ (valsts budžeta iestāžu gadījumā - Rēķins izsniegts par 100 EUR. Samaksa veikta 100 EUR. Pēc tam tiek lūgts atmaksāt soda naudu 30 EUR apmērā):

1. Projektā plānotie un paredzētie izdevumi konkrētajai izdevumu pozīcijai – 100 EUR;
2. No izpildītāja puses tiek piestādīts rēķins finansējuma saņēmējam par veiktajiem darbiem – 100 EUR un finansējuma saņēmējs veic tā apmaksu;
3. Finansējuma saņēmējs iesniedz AI/SI maksājuma pieprasījumu par 100 EUR. AI/SI veic maksājumu finansējuma saņēmējam piestādītā rēķina apmērā, t.i. 100 EUR saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.1041⁵;
4. Finansējuma saņēmējs lūdz izpildītājam atmaksāt rēķina apmaksas brīdī neatskaitītās soda naudas apmēru par līguma neizpildi termiņā, t.i., 30 EUR un ieskaita tos valsts budžeta ieņēmumos līdz saimnieciskā gada beigām⁴ – 30 EUR apmērā,
!!! Vēršam uzmanību, ka finansējuma saņēmējam, zinot par līguma ietvaros piemērojamo līguma sodu, būtu jāsniedz AI/SI maksājuma pieprasījums par faktisko darba summu, tādējādi nepieļaujot šādas situācijas izveidi.
5. Finansējuma saņēmējs informē par soda naudas saņemšanu AI/SI un nākamo maksājuma pieprasījumu piestāda mazākā apjomā, t.i. mazāku par 30 EUR;

Gadījumā, ja pie noslēguma maksājuma pieprasījuma soda nauda vēl nav atgūta, tad finansējuma saņēmējs par soda naudas apmēru samazina noslēguma maksājuma pieprasījumu (ja tā nav zaudējumu kompensācija) un attiecīgi arī kopējās projekta attiecināmās izmaksas.

Ja soda nauda tiek konstatēta noslēguma maksājuma pieprasījumā, finansējuma saņēmējam ir iespēja novirzīt soda naudu uz citu projekta aktivitāti, pagarinot projekta termiņu pie nosacījuma, ka šī rīcība ir saskaņota ar AI/SI un ir saskaņā ar MK noteikumiem Nr.419, vai izmantot tās jaunām aktivitātēm, jo visas pārējās aktivitātes ir pabeigtas, pie nosacījuma, ka tas ir saskaņots ar AI/SI un ir pamatots lēmums. Šajā gadījumā AI/SI ļauj finansējuma saņēmējam iesniegt projekta grozījumus, ja ir nepieciešamība, noraidot noslēguma maksājumu un aicinot iesniegt to pēc papildu darbību īstenošanas.

6. Attiecīgi projekta attiecināmās izmaksas tiek samazinātas par ieņēmumu no soda naudas apmēra - 30 EUR - gadījumā, ja ietaupītā nauda netiek izlietota

turpmācīgām projekta darbībām. Ja tiek plānots ietaupījumu izlietot citām projekta darbībām, tad projekta attiecināmās izmaksas netiek samazinātas.

Gadījumā, kad līguma ietvaros tiek saņemta soda nauda, šāda informācija būtu norādāma **piezīmēs maksājuma pieprasījuma 5.punktā**.

!!! Skaidrojam, ka maksājuma pieprasījuma 5.punkts, kā arī VIS logs „Gūtie ieņēmumi” domāts tiem projektiem, kuros finansējuma saņēmēji ir peļņu gūstoši un nav izmantojams situācijā ar soda naudām.

Ja ietaupītais finansējums netiek izmantots citām projekta darbībām, tad projekta beigās nepieciešams koriģēt projekta finanšu plānu atbilstoši faktiski veiktajiem izdevumiem, bet, būtiska finansiāla apjoma gadījumā, finanšu plāns ir jākoriģē ātrāk, atbilstoši VIS biznesa rokasgrāmatas 3.2.punktam.

Vēršam uzmanību, ka gadījumā, ja soda nauda saņemta vai ieturēta, bet ir klasificējama kā **zaudējumu kompensācija** (skat. skaidrojuma 2 b) punktu), maksājuma pieprasījums ir iesniedzams saskaņā ar projektā plānotiem un paredzētajiem izdevumiem konkrētajai izdevumu pozīcijai un līdz ar maksājuma pieprasījumu ir jāiesniedz zaudējumu kompensāciju pamatojošie dokumenti. AI/SI samaksu veic finansējuma saņēmēja pieprasījuma apmērā, neņemot vērā līgumā ar izpildītāju saņemto soda naudu, pie nosacījuma, ka zaudējumu kompensācija ir pamatota. Vēršam uzmanību, ka zaudējumu kompensācija ir iespējama tikai tādā apmērā, par kādu ir atbilstoši pierādāmi izmaksu attaisnojoši dokumenti.

Gadījumos, kad soda nauda atskaitīta no rēķina summas iesniegšanas brīdī (skat. skaidrojuma 3.c) punktu), bet ir klasificējama kā **zaudējumu kompensācija**, tad finansējuma saņēmējam ir jāiesniedz zaudējumu kompensāciju pamatojošie dokumenti, t.sk. skaidrojums kāpēc AI/SI ir jāveic maksājums lielākā apmērā kā piestādīts rēķins no izpildītāja puses. Lai šis skaidrojums būtu uz faktiem balstīts un izsekojams, tad šie izdevumi ir iekļaujami maksājuma pieprasījumā par periodu, kad ir segti radušies zaudējumi. AI/SI tie ir jāizvērtē un attiecīgi jāveic maksājums pieprasītā maksājuma pieprasījuma apmērā, ja tas ir pamatots.

Piemērs Nr.4 (soda nauda atskaitīta no rēķina summas iesniegšanas brīdī (skat. skaidrojuma 3.c) punktu), bet ir klasificējama kā zaudējumu kompensācija):

1. Projektā plānotie un paredzētie izdevumi konkrētajai izdevumu pozīcijai – 100 EUR;
2. No izpildītāja puses tiek piestādīts mazāks rēķins finansējuma saņēmējam, t.i. par faktiski veiktajiem darbiem – 70 EUR, jo izpildītājs nav piegādājis kvalitatīvu precī līgumā noteiktajā izpildes termiņā un tiek sodīts par 30 EUR no konkrētās izdevumu pozīcijas;
3. Finansējuma saņēmējs iesniedz AI/SI maksājuma pieprasījumu par projektā plānotiem un paredzētiem izdevumiem konkrētajai izdevumu pozīcijai – 100 EUR, kā arī iesniedz zaudējumu kompensāciju pamatojošos dokumentus, t.sk. skaidrojumu kāpēc AI/SI ir jāveic maksājums lielākā apmērā (t.i., 100 EUR) nekā piestādīts rēķins no izpildītāja puses (t.i., 70 EUR);
4. AI/SI izvērtē iesniedzamo dokumentāciju un:

4.1. ja zaudējumu kompensācija **ir pamatota**:

4.1.1. **un radušies zaudējumi ir segti periodā, kad maksājuma pieprasījums ir iesniegts**, tad veic maksājuma pieprasījuma apmaksu pieprasītā apmērā, t.i. 100 EUR apmērā.

4.1.2. **un radušies zaudējumi nav segti periodā, kad maksājuma pieprasījums ir iesniegts**, tad finansējuma saņēmējam šie izdevumi būtu jāiekļauj nākamajā maksājuma pieprasījumā un AI/SI veic maksājuma pieprasījuma apmaksu izpildītāja piestādītā rēķina apmērā, t.i., 70 EUR apmērā.

4.2. ja tikai daļa no zaudējumu kompensācijas ir pamatota, tad veic maksājumu tādā apmērā, par kādu ir atbilstoši pierādāmi izmaksu attaisnojoši dokumenti.

7. Kā projekta attiecināmo izmaksu samazinājums ir atspoguļojams projektā (t.sk. sadalījumā pa gadiem)?

Attiecībā uz šāda ietaupītā finansējuma vai saņemtās soda naudas (par kuru samazina projekta izmaksas) atspoguļošanu projektā: projekta izmaksas samazina tajā gadā, kad radies šis ietaupījums vai saņemtā soda nauda (attiecīgi labojumi jāievada arī ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības informācijas sistēmā), ja nav papildus kompensējošie izdevumi. Proti, projektā jāatspoguļo tas, kas reāli notiek – piemēram, pēc būtības fiziski piegādātas sliedes plānotajā apmērā un kvalitātē, bet dēļ tā, ka nav termiņā, tās sanāk lētākas, jo soda nauda reāli ir tīrais ieņēmums finansējuma saņēmējam, bet sods izpildītājam par nosacījumu neievērošanu.

8. Vai viena un tā paša gadījuma ietvaros ir iespējams piemērot gan soda naudu, gan finanšu korekciju?

Ja finansējuma saņēmējam konkrētā līguma ietvaros ir piemērota soda nauda pret izpildītāju, kā arī šī paša līguma ietvaros tiek piemērota finanšu korekcija saskaņā ar vadošās iestādes vadlīnijām, tad tā jāpiemēro no iepirkuma līguma attiecināmajām izmaksām, neieskaitot soda naudu.